

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 084 18/99-1165
Signatura: bh4ns304

Oblastní pracoviště č. 8
Okresní pracoviště: Liberec

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Soukromá zvláštní a pomocná škola pro žáky s více vadami Alvalída, s. r. o. Hanychovská 743/3, 464 10 Liberec 3	
Identifikátor ředitelství:	600 023 451	IZO: 108 030 687
Ředitelka školy:	Zdeňka Navrátilová	
Zřizovatel:	Svatava Zemanová Komenského 3/87 460 01 Liberec 1	
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Liberec, třída 1. máje 108, 460 02 Liberec 3	
Termín inspekce:	12. ledna až 14. ledna 1999	
Inspektoři:	Mgr. Miloslava Paclíková	
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání školy.	
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Výroční zpráva, plán práce na školní rok 1998/99, třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, osobní spisy žáků, výroční zpráva speciálně-pedagogického centra(dále jen SPC), spisová dokumentace klientů, organizační řád.	

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Soukromá zvláštní a pomocná škola pro děti s více vadami Alvalída byla přestěhována do vily po bývalých jeslích v Hanychovské ulici v Liberci. V současné době škola vyučuje v přízemních místnostech, zvláštní i pomocná mají dvě stabilní třídy a v další se podle potřeby střídají. Prostorové podmínky i vybavení cvičné kuchyně jsou vyhovující. Sociální zařízení i šatny byly přizpůsobeny handicapovaným dětem. V suterénu se buduje keramická dílna. V poschodí je umístěn stacionář a další prostory jsou výhledově určeny pro praktickou školu. Vybavení tříd i pracovních míst je funkční, postupně se obnovuje. Dětská i učitelská knihovna je dostatečně zastoupena beletrií i odbornou literaturou. Učebnice

odpovídají vzdělávacímu programu školy. Problémy jsou se zajištěním vhodných učebních textů českého jazyka-čtení pro pomocnou školu. Učitelky dále mohou využívat počítačové výukové programy, soubory grafomotorických cvičení, z technického vybavení školy magnetofon, gramofon a další pomůcky. Velkým problémem zůstává vytápění, v suterénu není topení funkční. Uvedení celého objektu do provozu bylo velmi obtížné, vyskytly se havarijní stavy, přesto výuka žáků byla díky přístupu všech zaměstnanců zajištěna. Prostorové podmínky po plánovaných úpravách budou velmi dobré.

Prostorové podmínky a úroveň vybavení jsou spíše nadprůměrné.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin i přestávek respektuje psychohygienické potřeby žáků. Během výuky bylo zaznamenáno střídání činností, byly brány ohledy na zdravotní i psychický stav žáků. Pitný režim je zajištěn. Světelné i tepelné podmínky ve třídách byly dobré.

Hodnoceno spíše nadprůměrně.

3. Hodnocení personálních podmínek

Ve zvláštní škole vyučuje učitelka, která absolvovala doplňkové studium pedagogiky a pedagogické psychologie, speciální pedagogiku nemá. Od října v pomocné škole působí dvě učitelky. Jedna s odpovídající pedagogickou i odbornou způsobilostí pro tento typ školy, druhá učitelka absolvovala speciální pedagogiku a vychovatelství, toto studium zakončila státní závěrečnou zkouškou. Vzhledem k závažným handicapům žáků by bylo vhodné, aby si učitelka ze zvláštní školy studium speciální pedagogiky doplnila.

Hodnoceno spíše nadprůměrně.

4. Plnění učebních osnov

Zvláštní škola vyučuje podle Vzdělávacího programu zvláštní školy, který byl schválen MŠMT ČR pod čj. 22 980/97-22 dne 20. 6. 1997. Pomocná škola vyučuje dle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, který schválilo MŠMT ČR pod čj. 24 035/97-22 s platností od 1. září 1997. Každý žák má individuální plán, který byl sestaven na základě speciálně-pedagogické diagnostiky a zdravotních a mentálních schopností žáků. Funkčnost plánů je v pololetí hodnocena a ředitelkou školy kontrolována. Plány jsou podle potřeby a stavu každého žáka korigovány.

Hodnoceno spíše nadprůměrně.

5. Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Ve zvláštní škole bylo hospitováno v předmětech český jazyk, matematika a přírodověda. Vyučování byli žáci čtvrtého, pátého a šestého ročníku. Příprava učitelky na český jazyk byla promyšlená, v úvodu žáky seznámila s obsahem, na konci provedla rekapitulaci. Dokázala žáky zaujmout i získat je pro aktivní spolupráci. Probíranou látku podstatných jmen procvičila důsledně, využila mezipředmětové vztahy. Převládala verbální složka, méně bylo zařazeno názoru, tabule a diferencovaných individuálních úkolů. V hodině matematiky byla zařazena rozcvička v pamětném počítání, žáci byli vedeni i k porozumění slovních úloh. Dobře byla využita tabule, u které pracoval žák na vozíčku. Učitelka měla připravené diferencované úkoly pro jednotlivé žáky.

V přírodovědě převažoval výklad učitelky. Měla připravené pomůcky, žáci však měli málo prostoru pro manipulaci i vlastní aktivitu.

V pomocné škole jsou žáci děleni na dvě skupiny, kde se učitelky v jednotlivých blocích střídají. Sledována byla smyslová výchova, počty a řečová výchova. Kladně byl hodnocen přístup učitelek k žákům, respektování jejich možností a potřeb. Je patrná malá praxe učitelek, které se zaměřovaly především na plnění osnov. Vzhledem k velkému rozdílu v diagnostice žáků je třeba vycházet z momentálních možností žáka a individuální plán korigovat podle konkrétní situace.

Ve výchovně-vzdělávací činnosti převládalo kladné hodnocení, motivace a povzbuzování žáků.

Vyučovací proces byl v době inspekce spíše nadprůměrný.

6. Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

U žáků zvláštní školy byl v porovnání s loňským školním rokem zjištěn výrazný kvalitativní posun v komunikaci, ve vědomostech a dovednostech. Problémy přetrvávají v písemném projevu.

V pomocné škole někteří žáci nejsou schopni pracovat v kolektivu. Dělení žáků na skupiny umožňuje větší možnost individuální práce. Žáci dokázali manipulovat s předměty a plnit jednoduché úkoly.

Žáci byli k sobě ohleduplní a plně respektovali pokyny učitelky. Byla zde patrná vzájemná citová vazba. Kolektiv pedagogů se snaží negativnímu chování a agresivitě žáků předcházet individuálním pohovorem a zařazováním relaxačních technik. Úzce spolupracuje s dalšími odborníky - pediatrem, neurologem, psychiatrem.

Závažným problémem je budoucnost žáků, kteří ukončí školní docházku. Většinou zůstávají doma a často se dostávají do vlivu rizikových skupin.

Hodnoceno nadprůměrně.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy je školní družina a SPC pro děti a mládež s kombinovaným handicapem.

Školní družinu navštěvuje devět žáků. Provoz je od 13 hodin do 16 hodin. Vychovatelka má odpovídající pedagogickou způsobilost. Výchovná práce je plánovaná, zaměřená na výchovy. Důraz je kladen na řečovou a pracovní výchovu. V dokumentaci nebyly zjištěny závažné nedostatky.

SPC svou působností pokrývá čtyři okresy - Liberec, Jablonec nad Nisou, Česká Lípa a Semily. V evidenci má 91 klientů. Nejvíce klientů je z Liberecka 58, z Jablonecka 22, z České Lípy sedm a ze Semil čtyři. Předškolních dětí je 17, školních 59, adolescentů tři. Potěšitelné je podchycení dětí mladších tří let, které jsou v péči čtyři. V domácí péči je 13 klientů, do ambulance dochází šest klientů. V SPC působí ředitelka školy jako speciální pedagog, má středoškolské vzdělání a absolvovala sedm semestrů v oboru psychologie na FFUK Praha. Psycholog pracuje na poloviční úvazek, ergoterapeut a sociální pracovníce na celý úvazek. Velmi dobré kontakty jsou s [REDAKCE], která se zabývá rehabilitací. Spolupráce s odborníky je zajištěna smluvně. Problémem je spisová dokumentace žáků. Návodná je integrační zpráva, pro ostatní dokumenty chybí jasné pokyny.

Činnost školní družiny a SPC byla hodnocena standardně.

ZÁVĚRY

Podmínky a průběh vzdělávání školy byly hodnoceny spíše nadprůměrně.

Další zjištění:

Nejsou vyjasněna pravidla posuzování kombinovaných vad a pravidla pro spisovou dokumentaci žáků.

Pozitiva :

Přestěhováním školy do objektu po bývalých jeslích byly získány vyhovující prostory.

Individuální péči žáci zvládají výchovně-vzdělávací program školy.

Na škole jsou dobré komunikativní vztahy.

Existuje dobrá spolupráce s dalšími odborníky.

Škola má v úmyslu otevřít praktickou školu.

Negativa:

Ředitelka školy nemá vysokoškolské vzdělání.

Učitelka zvláštní školy neabsolvovala studium speciální pedagogiky.

Doporučení :

Zabývat se zvyšováním kvalifikace v oboru speciální pedagogiky.

Zajistit metodické vedení mladým pedagogům.

Doplnit dokumentaci SPC.

razítko-ano

Podpis inspektorky:

M. Paclíková v. r.

V Liberci dne: 22. ledna 1999

Inspekční zprávu jsem převzala dne 29. ledna 1999

Podpis ředitelky školy: Zdeňka Navrátilová v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Zřizovatel:	1999-02-19	084 92/99-1165
Školský úřad:	1999-02-19	084 93/99-1165

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	-